

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ “สมุมาสมพุทโธ อากโตติ สกลคามิ สงขุภิตวา เอกโกลาหโล อโหสิ ฯ มนุสสา อุกคจิตตา พุทฺธปมุขํ ภิกขุสงฺฆํ นิสีทาเปตวา ยาคุํ ทตฺวา ชชชกั อหฺสู ฯ สามเณโร, ฆตฺเต อนินฺจฺจิตฺเตยว, อนฺโตคามํ ปาวิสี ฯ คามวาสีโน นีหริตฺวา ตสฺส สกฺกจจํ ภิกขุํ อหฺสู ฯ โส ยาปนฺมตฺตํ คเหตุวา สตฺถุ สนฺตีกั คนฺตฺวา ปตฺตํ อุปนาเมสิ ฯ สตฺถา “อาหฺร ติสฺสาติ หตฺถํ ปสาเรตฺวา ปตฺตํ คเหตุวา “ปสฺส สารีปฺตฺต ตว สามเณรฺสส ปตฺตนฺติ เณรฺสส ทสฺเสสิ ฯ เณโร สตฺถุ หตฺถโต ปตฺตํ คเหตุวา สามเณรฺสส ทตฺวา “คจฺฉ, อตฺตโน ปตฺตมฺมฺจฺฉาเน นิสีทิตฺวา ฆตฺตกิจจํ กโรหิตฺติ อาห ฯ คามวาสีโน พุทฺธปมุขํ ภิกขุสงฺฆํ ปริวิสิทฺวา สตฺถารํ อนฺโมหนํ ยาจิสฺสุ ฯ สตฺถา อนฺโมหนํ กโรหฺโต เอวมาห “ลามา โว อุปาสกา, เย ตุมฺเห อตฺตโน กุลฺลกํ สามเณรํ นิสฺสาย ‘สารีปฺตฺตํ โมคฺคฺคฺลลนํ กสฺสปฺนติ อสิติมฺหาสวเก ทสฺสนาย ลภถ, อหฺมปี ตุมฺหากํ กุลฺลกเมว นิสฺสาย อากโต, พุทฺธทสฺสนมฺปิ โว อิมํ นิสฺสายว ลทฺธ, ลามา โว สุลทฺธ โวติ ฯ”

แปล โดยอรรถ

๒ มนุสสา จินตยีสฺ “อโห อมฺหากํ ลามา; พุทฺธานญฺเจว ภิกขุสงฺฆสฺส จ อาราชนสมตฺถํ อมฺหากํ อยฺยํ ทสฺสนาย ลภาม, เทยฺยชฺมมฺญจฺสส ทาตุํ ลภามาติ ฯ สามเณรฺสส กุทฺธมนุสฺสา ตฺสฺสึสฺสุ ฯ ตุมฺมฺจฺฉาเน นิสฺสายว มตฺตาย ปสิทฺสิ ฯ อนฺโมหนาวสาเน จ พุโ สิตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺถึสฺสุ ฯ สตฺถา อุคฺคฺจฺฉาเน ปกฺกามิ ฯ มนุสสา สตฺถารํ อนฺคนฺตฺวา วรรณิตฺวา นินฺตฺติสฺสุ ฯ”

เฉลย

ฉบับ.๓ วนวาลีตีสุสเถร วตถุ น.๑๘๔-๑๘๕

(อ้างอิงจาก ธรรมปัทมฎกกา ภาค ๓ แปลโดยพญชนะ พระราชปริยัติโมลี (สุทัศน์))

แปล โดยพญชนะ

๑ “สมุมาสสัมพุทโธ อากโตติ **สกลคาโม** **สงฺขุภิตฺวา** **เอกโกลาหโล** อโหสิ ฯ มนุสฺสา **อุทฺคฺคจิตฺตา** พุทฺธปฺมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสีทาเปตฺวา ยาคุํ ทตฺวา **ขชฺชกั** อทฺสุ ฯ สามเณโร, ฆตฺเต **อนิฏฺฐิตฺเตยฺว**, อนฺโตคามํ ปาวิสฺสิ ฯ คามวาลีนํ นีหริตฺวา ตสฺส สกฺกจฺจํ ภิกฺขุํ อทฺสุ ฯ

๑ **อ.บ้านทั้งสิ้น** แยกตื่นแล้ว ว่า อ.พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จมาแล้ว ดังนี้ **เป็นบ้านมีความ-**
โกลาหลเป็นอันเดียวกัน ได้เป็นแล้ว ฯ อ.มนุษย์ ท. **เป็นผู้มีจิตไปในเบื้องบน (เป็น)** ยังหมู่แห่งภิกษุ
ผู้มีพระพุทธานุภาพเป็นประมุข ใหนั่งแล้ว ถวายแล้ว ซึ่งข้าวต้ม ได้ถวายแล้ว **ซึ่งวัตถุอันบุคคลพึงเคี้ยว** ฯ
อ.สามเณร, ครั้นเมื่อภักดิ์ **ไม่สำเร็จแล้วนั้นเทียว**, ได้เข้าไปแล้ว สู้อยู่ในแห่งบ้าน ฯ (อ.ชน ท.)
ผู้อยู่ในบ้านโดยปกติ นำออกแล้ว ได้ถวายแล้ว ซึ่งภิกษา (แก่สามเณร) นั้น โดยเคารพ ฯ

โส **ยาปนมตฺตํ** คเหตุวา สตฺถุ สนฺติกั คนฺตฺวา ปตฺตํ อุปนาเมสิ ฯ สตฺถา “อาหฺร ติสฺสาติ หตฺถํ
ปสาเรตฺวา ปตฺตํ คเหตุวา “ปสฺส สารีปฺตฺต ตว สามเณรสฺส ปตฺตนฺติ เณรสฺส ทสฺเสสิ ฯ

(อ.สามเณร) นั้น ถือเอาแล้ว (ซึ่งภักดิ์) **ลักว่าเป็นเครื่องยังอัตภาพให้เป็นไป** ไปแล้ว สู่อำนาจ
ของพระศาสดา น้อมเข้าไปแล้ว ซึ่งบาตร ฯ อ.พระศาสดา (ตรัสแล้ว) ว่า ดูก่อนตีสระ (อ.เธอ) จงนำมา
ดังนี้ ทรงเหยียดออกแล้ว ซึ่งพระหัตถ์ ทรงรับแล้ว ซึ่งบาตร ทรงแสดงแล้ว แก่พระเถระ ว่า
ดูก่อนสารีบุตร (อ.เธอ) จงดู ซึ่งบาตร ของสามเณร ของเธอ ดังนี้ ฯ

เถโร สตฺถุ ทตฺถโต ปตฺตํ คเหตฺวา สามเณรสฺส ทตฺวา “คจฺฉ, อตฺตโน **ปตฺตญฺฐาน** นิสฺสิตฺวา
ภตฺตกิจฺจํ กโรหีติ อาท ฯ คามวาสีโน พุทฺธปฺมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ **ปริวฺลิตฺวา** สตฺถารํ อนุโมทนํ
ยาจีสฺสุ ฯ

อ.พระเถระ รับแล้ว ซึ่งบาตร จากพระหัตถ์ ของพระศาสดา ให้แล้ว แก่สามเณร กล่าวแล้ว ว่า **(อ.เธอ)**
จงไป, **(อ.เธอ)** นิ่งแล้ว **ในที่อันถึงแล้ว** แก่ตน จงกระทำ ซึ่งกิจด้วยภักดี **ดังนี้** ฯ **(อ.ชน ท.)**
ผู้อยู่ในบ้านโดยปกติ **อังกาสแล้ว** ซึ่งหมู่แห่งภิกษุ ผู้มีพระพุทธรเจ้าเป็นประมุข ทูลขอแล้ว ซึ่งการอนุโมทนา
กะพระศาสดา ฯ

สตฺถา อนุโมทนํ กโรหฺนโต เอวมาท “ลามา **โว อุปาสก,** **เย ตุมฺเห** อตฺตโน กุลุปกํ สามเณรํ
นิสฺสาย ‘สารีปฺตํ โมคคฺคฺลลนํ กสฺสปนฺติ’ อสฺสิติมหาสาวเก **ทสฺสนาย** ลภถ, อหฺมปิ ตุมฺหากํ
กุลุปกเมว **นิสฺสาย** อาคโต, **พุทฺธทสฺสนมฺปิ** โว อิมํ นิสฺสาเยว **ลทฺธ**, ลามา โว **สฺลทฺธ** โวติ ฯ

อ.พระศาสดา เมื่อทรงกระทำ ซึ่งการอนุโมทนา ตรัสแล้ว อย่างนี้ ว่า **ดูก่อนอุบาสกและอุบาสิกา ท.**
อ.ท่าน ท. เหล่าใด อาศัยแล้ว ซึ่งสามเณร ผู้เข้าถึงซึ่งตระกูล ของตน ย่อมได้ **เพื่ออันเห็น** ซึ่งพระสาวก-
ผู้ใหญ่แปดสิบ ท. **คือ** ซึ่งสารีบุตร ซึ่งโมคคัลลนนะ ซึ่งกัสสปะ, อ.ลามา ท. **(มีอยู่) แก่ท่าน ท. (เหล่านั้น),**
แม่ อ.เรา เป็นผู้มาแล้ว **เพราะอาศัย (ซึ่งสามเณร)** ผู้เข้าถึงซึ่งตระกูล ของท่าน ท. นั้นเทียว **(ย่อมเป็น),**
แม่ **อ.การเห็นซึ่งพระพุทธรเจ้า** อันท่าน ท. **ได้แล้ว** เพราะอาศัย **(ซึ่งสามเณร)** นั้นเทียว, อ.ลามา ท.
(มีอยู่) แก่ท่าน ท., (อ.การเห็นซึ่งพระพุทธรเจ้า) อันท่าน ท. ได้ดีแล้ว **ดังนี้** ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ มนุสฺสา จินตยีสฺสุ “**อโห** อมหากํ ลามา; พุทฺธานญฺเจว ภิกฺขุสงฺฆสฺส จ **อาราธนสมตฺถํ** อมหากํ อยฺยํ ทสฺสนาย ลามม, เทยฺยธมฺมญฺจสฺส ทาตุํ ลามาติ ฯ สามเณรสฺส กุทฺธมนุสฺสา **ตฺสฺสึ** ฯ ตุมฺหฺมมนุสฺสา ภิกฺขุโยสฺส มตฺตาย ปสฺสึทึสฺสุ ฯ อนฺุโมทนาวสานเ จ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนึ ปาปฺภูทึสฺสุ ฯ สตฺถา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามึ ฯ มนุสฺสา สตฺถารํ อนฺุคนฺุตฺวา วนฺุทิตฺวา นึวตฺตึสฺสุ ฯ

๒ มนุษย์ทั้งหลายคิดว่า "**น่ายินดี** ! เป็นลาภของเรา, พวกเราได้เห็นพระผู้เป็นเจ้าของพวกเรา **ผู้สามารถ** ในอันยังพระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ให้**โปรดปราน**, และยอมได้ถวายไทยธรรมแก่พระผู้เป็นเจ้านั้น" ฯ พวกมนุษย์ที่เฝ้าสามเณร**กลับยินดีแล้ว** ฯ พวกที่ยินดีแล้วเลื่อมใสโดยประมาณยิ่ง ฯ ก็ในเวลาจบอนุโมทนา ชนเป็นอันมากบรรลुरुยผลทั้งหลาย มีโสดาปัตติผลเป็นต้นแล้ว ฯ พระศาสดาเสด็จจากอาสนะหลีกไปแล้ว ฯ มนุษย์ทั้งหลายตามเสด็จพระศาสดาถวายบังคมแล้วกลับ ฯ